

Τι είναι το “Όνειρο Σύγχυσης”

/ [Πεμπτούσία](#)

Image not found or type unknown

Στο πλαίσιο της μελέτης του κ. Δημήτρη Τσιολακίδη για τη θεολογική εξέταση της φροϋδικής ανάλυσης των ονείρων (προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1HVOV6p>) εξηγείται η έννοια του λεγόμενου «Όνειρου Σύγχυσης».

ΟΝΕΙΡΑ ΤΥΠΙΚΑ Τυπικά όνειρα λογίζονται τα όνειρα των οποίων η βιωματική εμπειρία απαντά στο υλικό που έχει δει η πλειοψηφία των ανθρώπων ομοιότροπα και με σημασία που είναι κοινή σε όλους. Πρώτο αφέρεται :

18.«ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΣΥΓΧΥΣΗΣ ΕΞ ΑΙΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΥΜΝΟΤΗΤΑΣ» [96]

Το ενδιαφέρον της φροϋδικής ερμηνείας στρέφεται στο όνειρο όπου η αίσθηση της γυμνότητας μας αφήνει στενάχωρη εντύπωση, και το αίσθημα ότι δεν είμαστε ικανοί να αλλάξουμε αυτή την κατάσταση στεναχώριας και ντροπής. Μόνο σε αυτή την περίπτωση κρίνεται το όνειρο ως τυπικό. Στην εμπειρία αυτών των

ονειρικών παραστάσεων αυτοί μπροστά στους οποίους ντρεπόμαστε επί το πλείστον είναι ξένοι, αλλά ούτε μας χλευάζουν ούτε μας παρατηρούν, αντιθέτως είναι αδιάφοροι. Το αναμενόμενο είναι οι ξένοι να μας χλευάσουν ή να εκνευριστούν με αυτό το θέαμα, ώστε να υπάρχει συμφωνία με το αίσθημα του ονειρευόμενου. Εδώ παρατηρείται μία σαφής αντίθεση.

Ο Φρόντ προχωρά στην υπόθεση ότι η χλεύη των ξένων παραμερίζεται από την ικανοποίηση της επιθυμίας να μην μας χλευάσουν, στο ότι η ντροπή παραμένει είναι ένα γεγονός που παρακάτω ο Φρόντ μας εξηγεί πως αυτό συμβαίνει. Ακολουθώντας την αλληλουχία των συνειρμών ο Φρόντ κατέληξε ότι τέτοια όνειρα εμπεριέχουν κάποια «ανάμνηση της πρώτης παιδικής ηλικίας»[97] έως το 4^ο και 5^ο έτος, διότι μόνο σε αυτή την ηλικία δε ντρεπόμαστε να εμφανιστούμε γυμνοί. Η συνήθης αντίδραση που θέλει τα παιδιά να πηδούν ή να γελούν αντί του αισθήματος της ντροπής, ονομάζεται από τον Φρόντ ηδονή του «εκθεσιασμού».[98]

Στο φαινόμενο αυτό της παιδικής ηλικίας ο Φρόντ αποδίδει και τα συμπτώματα των παρανοϊκών που νομίζουν ότι τους παρακολουθούν όταν ντύνονται ή ξεντύνονται, και των διεστραμμένων στους οποίους οι συγκεκριμένες παιδικές παρορμήσεις μεταβάλλονται σε ιδεοληπτικές: πρόκειται για τους εκθεσιαστές.[99]Την κατάσταση της παιδικής ηλικίας όπου απουσιάζει η ντροπή την παραλληλίζει με παράδεισο. Η ντροπή εμφανίζεται με την αφετηρία της σεξουαλικής ζωής και την εμπειρία της συμμόρφωσης με τις επιταγές του πολιτισμού.

Ο Φρόντ αναγνωρίζει ένα σκοπό στον παραπάνω ονειρικό τύπο που συνίσταται στο να μας φέρει σε αυτή την παραδείσια κατάσταση, και υποστηρίζει ότι οι εντυπώσεις της παιδικής ηλικίας μπορούν να αναπαραχθούν όποιο περιεχόμενο και αν έχουν, η δε αυτή αναπαραγωγή είναι η εκπλήρωση μιας επιθυμίας. «Τα όνειρα της γυμνότητας λοιπόν είναι όνειρα εκθεσιασμού»[100]. Στα όνειρα αυτά απουσιάζουν πρόσωπα που στην παιδική ηλικία κέντριζαν το σεξουαλικό ενδιαφέρον. Επίσης μέρος των ονείρων του εκθεσιασμού αποτελεί και η διαδικασία της απώθησης. Ο Φρόντ διακρίνει στα όνειρα αυτά μια «σύγκρουση βουλήσεων»[101] μεταξύ του ασυνειδήτου και του συνειδητού. Την εντύπωση λύπης στο όνειρο την χρεώνει στο δεύτερο ψυχικό σύστημα το συνειδητό, και συμβαίνει διότι η εικόνα του εκθεσιασμού δεν κατόρθωσε να παρασταθεί, και ταυτόχρονα η λογοκρισία απαιτούσε τη διακοπή του.[102]

[Συνεχίζεται]

[96] Αυτόθι σ.192

[97] Αυτόθι σ.194

[98] Αυτόθι σ.194

[99] Πρβλ. σ.194

[100] Αυτόθι σ.195

[101] Αυτόθι σ.195

[102] Πρβλ. σ.195